

FÉLKEGYELMŰ

PÁRATLAN OLDAL - LXVI. évfolyam, 25. szám, 2022. június 24.

A glossza címe nem ifjúkorom nagy könyvélményére, Dosztojevszkij Miskin hercegről írt regényére utal. Azokra az egyszerű halandókra gondolok, akiket a sors gonosz tréfája miniszteri rangra emelt, és mára kiderült, hogy tisztségük ellátása a józan ésszel összeegyeztethetetlen. Az igazságügyi miniszter mint a fogyasztóvédelemért felelős tárca vezetője például június 21-én utasította az illetékes kormányhivatalt, hogy haladéktalanul indítson hatósági vizsgálatot a Ryanair „fapados” légitársaság ellen, mivel az ügyfeleire hárítja át a rá visszaható hatállyal kirótt „extraprofitadóból” fakadó vállalati költségeket. Tekintsünk most el attól, hogy az utazási szolgáltatás ellenértékét jogszabály jelenleg nem minősíti rögzített díjú vállalkozásnak, ezért semmi se tiltja, hogy a társaság az utast terhelő ellenértéket megváltoztassa. És ha az állam a különadót 2022. január 1-jére visszamenően kéri megfizetni, nincs oka csodálkozni azon, hogy a Ryanair is további díjfizetésre kötelezné a már korábban szerződött utazni vágyókat.

De hagyjuk mindezt, a jogi tisztesség ingoványos ügyeiben végső soron úgyis a bíróság dönt majd. Ami igazán figyelemreméltó, az a kormány üzleti inkompetenciája. Tudnia kellene ugyanis, hogy a gazdasági élet azonnal és szigorúan bünteti a háborodott gondolkodókat. Így, ha egy kormány a jogbiztonság követelményét semmibe véve önkényesen beavatkozik ágazatok működésébe, akkor a piac habozás nélkül közbelép, amit a mostani esetben jól jelez a forint árfolyamának meredek zuhanása. A piaci reakció azzal jár, hogy minden áru és szolgáltatás, ami a forint katasztrófájával akár csak közvetve is, de kapcsolatba hozható, drasztikusan drágulni kezd, a „magyar ember” jövedelme (bére, nyugdíja, segélye) pedig veszít értékéből. Így lesz ez még akkor is, ha dr. Varga Judit fölhívására az illetékes hivatal megbírságolja a Ryanair társaságot, és az a továbbiakban „nem hárítja” az utasokra a veszteségét. A gazdasági minisztereknek (van belőlük vagy öt) arról kellett volna meggyőzniük a miniszterelnököt, hogy kritikus pénzügyi-költségvetési helyzetben tartózkodni kellene a demagóg álmegoldásoktól. Kiszámítható, konzervatív politikával a forint árfolyamát kell ilyenkor óvni, védelmezve annak vásárlóerejét. Ez a fordított (racionális) megközelítés egyaránt szolgálná a Ryanair, annak utasai, sőt az egész ország érdekét. Orbán nem veszi észre, hogy a piac nem fogadja el őt egyeduralkodónak, hanem nagyon is „látható kezével” korrigál: büntet és jutalmaz. Bünteti a felfuvalkodottat és jutalmazza a megfontoltan cselekvőt. Az ország reményei pedig messze szállnak, mint profitjával egy fapados repülő.